

DATOVOU SCHRÁNKOU:

Odbor územního rozvoje

Jungmannova 29

Praha 1

110 00

Připomínky pobočného spolku Arnika – Centrum pro podporu občanů k Aktualizaci č. 5 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy (ZÚR)

ÚVOD

Přestože pobočný spolek Arnika – Centrum pro podporu občanů nepatří mezi obeslané organizace a společně jednáni k návrhu Aktualizace č. 5 ZÚR se ho netýká, dovolujeme si v souladu s principem hospodárnosti své připomínky – ty, které mají zásadní vliv na výslednou podobu ZÚR po aktualizaci – zaslat již nyní.

Zásady územního rozvoje stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. (§ 36, odst. 1 stavebního zákona)

Zásady územního rozvoje v nadmístních souvislostech území kraje zpřesňují a rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu s politikou územního rozvoje, určují strategii pro jejich naplňování a koordinují územně plánovací činnost obcí. (...)(odst. 3 tamtéž)

Mezi cíle a úkoly územního plánování (§ 18 a 19 stavebního zákona) mj. patří:

(1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro **udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodárský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.**

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodárský potenciál rozvoje.

(3) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících z tohoto zákona a zvláštích právních předpisů.

(4) Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich

totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Mezi úkoly územního plánování mj. patří:

b) stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území,

c) prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, veřejný zájem na jejich provedení, jejich přínosy, problémy, rizika s ohledem například na veřejné zdraví, životní prostředí, geologickou stavbu území, vliv na veřejnou infrastrukturu a na její hospodárné využívání,

m) vytvářet podmínky pro ochranu území podle zvláštních právních předpisů^{4), 12)} před negativními vlivy záměrů na území a navrhnout kompenzační opatření, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,

o) uplatňovat poznatky zejména z oborů architektury, urbanismu, územního plánování a ekologie a památkové péče.

Úkolem ZÚR je řešit základní uspořádání území hlavního města Prahy v duchu udržitelného rozvoje, stanovit konkrétní podmínky koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot, stanovit koncepci uspořádání území hl. m. Prahy, určit umístění celoměstsky, metropolitně i celostátně významné veřejné infrastruktury (dle definice veřejné infrastruktury ve stavebním zákoně - všech jejích nadmístně významných složek).

ZÚR určují koridory a stanovují podmínky pro realizaci celoměstsky i regionálně významných staveb, zařízení a opatření. Tato koordinace veřejných zájmů z různých oblastí (přírodní, kulturní a civilizační) nadmístního měřítka je v ZÚR klíčová. Aby tento předpoklad mohl být naplněn, musí být podmínky a úkoly nastavené ZÚR komplexní a zároveň konkrétní.

Dosud platné znění ZÚR výše uvedené splňuje, což se mnohokrát prokázalo v situacích, kdy konkrétně a jasně formulované požadavky na ochranu a rozvoj kulturních, přírodních a civilizačních hodnot celého města či centra nebo specifické požadavky na jednotlivá, ZÚR vymezená, transformační území byly podrobnější než podstatně obecnější regulativy Územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy.

V tomto ohledu by aktualizace č. 5 ZÚR měla buď přinášet pouze minimální změny, anebo dále doplňovat a zpřesňovat tyto požadavky. Je naprosto nepochopitelné, proč některé body týkající se transformačních území či celé části kapitol mizí, když již byly přechodími aktualizacemi kodifikovány a obstály i před soudními přezkumy ZÚR.

Již ověřené celoměstské koncepce by měly být dále zpřesňovány či upraveny v případě, kde od poslední aktualizace ZÚR vznikly nové požadavky na uspořádání území – z důvodu nutnosti čelit aktuálním celospolečenským výzvám, které jsou často vyjádřené jednotlivými strategickými dokumenty: Strategickým plánem hl. m. Prahy, Plánem udržitelné mobility Prahy a okolí, Plánem adaptace na klimatickou změnu a dalšími či Management plánem ochrany světového kulturního dědictví historického centra Prahy.

ZÚR jako ověřený, závazný a vymahatelný nástroj z pohledu koordinace mnohdy protichůdných zájmů v území je nutno za účelem souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území dalšími aktualizacemi dále posilovat, zpřesňovat a zlepšovat, nikoli ve prospěch soukromých zájmů vyklešťovat. Proto k návrhu aktualizace č. 5 ZÚR uplatňujeme následující připomínky:

PŘIPOMÍNKY

A. KONCEPČNÍ PŘIPOMÍNKY KE ZPRACOVÁNÍ AZÚR

Připomínka č. 1

Požadujeme uvedení Aktualizace do souladu se strategickými dokumenty hl. m. Prahy, zejm. Strategickým plánem hl. m. Prahy a Strategií adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu.

Odůvodnění:

Dlouhodobým problémem metropole je nízká schopnost implementace strategických dokumentů do závazných regulativů, mezi něž patří i Zásady územního rozvoje. Strategický plán hl. m. Prahy mj. stanovuje vize Prahy pro rok 2030 v kontextu vizuality města (koncepte „krásného města“ a dále např. kap. 1. 3. Strategického plánu hl. m. Prahy) s ohledem na veřejná prostranství a udržitelnou dopravu. Konkrétně pro vymezení nové výstavby stanovuje: „Nová výstavba se koncentruje v dříve zanedbaných místech a tvoří novou vrstvu města se vším, co k městu patří: bydlením, prací, obchody, školami a školkami a to vše propojené přívětivými ulicemi, náměstími a parky“ (str. 7). Aktualizace ZÚR je skrze vypuštění či úpravu konkrétních částí aktuálně platných ZÚR v rozporu s tímto ustanovením Strategického plánu hl. m. Prahy (viz např. Připomínky č. 1 - 9). Obdobně Aktualizace skrze tyto úpravy ohrožuje strategické koncepte stanovené v dalších kapitolách (posilování komunitních vazeb – Občanská společnost, str. 12; autenticita a ochrana historického jádra – Autentické město, str. 15; Územní soudržnost – Soudržné město, str. 19; Krásné město a v této kapitole stanovené koncepte ochrany historického dědictví a veřejných prostranství, str. 20, ad.).

Obdobně je Aktualizace v rozporu s principy Strategie adaptace hl. n. Prahy na klimatickou změnu, a to již z hlediska souladu se základním účelem strategie (Snížení zranitelnosti hlavního města Prahy vůči dopadům změny klimatu s cílem zabezpečit kvalitní životní prostředí pro obyvatele města v budoucnosti), a dále také s hlavními a specifickými cíli Strategie adaptace, konkrétně zejm. body A) Adaptace na zvyšování teploty, tepelný ostrov města a vlny horka, B) Adaptační opatření na snížení dopadů přívalových dešťů, povodní a dlouhodobého sucha na území hl. m. Prahy, E) Adaptační opatření v oblasti udržitelné mobility. Nesoulad vnímáme zejm. v rámci úprav prováděných v Aktualizaci, jež komentujeme v rámci Připomínek oddílu B, č. 10 - 13.

Pro zajištění efektivního a reálného přizpůsobení Prahy dopadům klimatické změny je třeba uplatňovat cíle Strategie adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu zejména v závazných regulačních dokumentech, jako jsou Zásady územního rozvoje hl. m. Prahy. Obdobně je taková implementace nutná i v případě prosazování vizí Strategického plánu. Aktualizace namísto toho stávající podobu ZÚR od cílů definovaných ve zmíněných dokumentech odvádí a zhorší budoucí možnosti jejich naplňování.

Připomínka č. 2

Požadujeme uvedení aktualizace ZÚR do souladu s Management plánem ochrany světového kulturního dědictví historického centra Prahy, zejména s jeho požadavky na územní plánování - opatření a zásady MGP týkajících se územního plánování č. 49-75, a to zejména č. 49, 56-62, 66-67, 73-73 a na ně navazujících realizačních cílů (RC) Management

Plánu (MGP).

Odůvodnění: Neuvedením aktualizace ZÚR do souladu s MGP, nebudou splněny mezinárodní závazky České republiky. Aktualizace ZÚR musí splnit požadavky a realizační cíle MGP - a to jak vlastní koncepcí rozvoje a ochranou hodnot, tak stanovením úkolů pro podrobnější ÚPD.

Opatření a zásady MGP, mj.:

6 *Vycházet při koncipování právních dokumentů města z Doporučení přijatých Generální konferencí UNESCO, jimiž tento světový mezivládní orgán doporučuje k řešení určitých otázek principy, které by měly být aplikovány v právních předpisech pro řešení otázek týkajících se hmotného a nehmotného kulturního dědictví, včetně dalších relevantních rozhodnutí Výboru pro světové dědictví. V připomínkovém řízení ke koncepčním dokumentům města důsledně dbát, aby i dokumenty, které se nedotýkají památkové péče přímo či výslovně, neobsahovaly principy, které jsou v rozporu se stanovenými standardy památkové péče o různé stránky či složky kulturního dědictví, které jsou stanoveny ve shora uvedených mezivládních právních instrumentech.*

27 *Nepovolovat výstavbu nových velkokapacitních zařízení občanské vybavenosti v části 001 a při její hranici (viz též opatření č. 108) s jejich požadavky na parkovací stání pro dopravu v klidu. Pouze na základě individuálních posouzení výjimečně povolit výstavbu za podmínky, nevyvolá-li tato výstavba a její parkovací stání narušování archeologických terénů či nebude-li výstavba v konfliktu s památkovým společenským, kulturním či historickým významem přilehlých veřejných prostranství a jejich charakterem. RC 37, RC 34, RC 5 a 16*

32 *Zabraňovat ztrátě stávající modelace střešní krajiny a ztrátě působení kompozičních dominant části 001 nepovolováním staveb, resp. nástaveb zvyšujících hladinu zástavby na území části 001. RC 15;*

49 (...) Implementovat stanovené cíle Management plánu do koncepčních ÚPD. RC 1

56 *V souladu se zájmem na tom, aby část 001 nebyla vizuálně narušena výstavbou výškových budov v ní i v jejím ochranném pásmu s dopadem na OUV části 001 a v souladu s příslušnými rozhodnutími Mezivládního výboru pro světové dědictví č. 31 COM 7B.94, 32 COM 7B.86, 34 COM 7B.82, 35 COM 7B.89, 36 COM 7B.73. zachovat v Metropolitním plánu území se zákazem výškových staveb v části 001 a ve vybraných částech ochranného pásma.*

58 *Vytipovat lokality vně vnější hranice ochranného pásma, v nichž by výšková zástavba mohla ohrozit panorama Prahy a na tomto základě stanovit v ÚPD zájmové území pro ochranu pražského panoramatu a v ÚPD těchto lokalit stanovit příslušný regulativ*

59 *VÚPD zajistit příslušnou výškovou a prostorovou regulaci a pohledovou kvalitu zohledňující pohledy z prostoru nivy řeky, jejích břehů a nábřeží vzhledem k hrozcímu*

narušení vymezujících horizontů převýšenou zástavbou a také vzhledem k hrozící ztrátě průhledů vizuálně propojující prostor řeky s okolním uličním prostorem části 001.

60 *V ÚPD a při posuzování staveb respektovat místně specifické charakteristiky výšek historické zástavby lokalit v části 001 a v ochranném pásmu a nevyrovnávat historicky vzniklou výškově diferencovanou hladinu v lokalitě. RC 8, RC 10, RC 15, RC 2, RC 22, RC 24, RC 25, RC 29, RC 30*

62 *VÚPD (včetně Metropolitního plánu) vytvořit předpoklady proti přetěžování a ztrátě dosavadního polyfunkčního charakteru části 001 ve prospěch hypertrofie funkcí komerčních, administrativních a turistických, m. j. neúměrných komerčních a administrativních budov na území části 001 a jeho ochranného pásma. Při posuzování každého investičního záměru bránit dalšímu zvyšování míry využití území části 001 a umístování neadekvátních fyzických i funkčních objemů v části 001, vyvolávajících mj. i dopravní zátěž*

66 *Zachovat a dodržovat minimální koeficient využití území pro bydlení v části 001 ve stávající ÚPD podporující obytnou funkci v části 001 nebo jiného analogického ukazatele, bude-li v budoucnosti stanoven. RC 32*

73 *Při budoucí transformaci ploch nádraží a železnice, které ztrácejí nebo již ztratily své původní využití a jsou na území části 001 nebo v bezprostředním kontaktu s ní, novou zástavbou respektovat formy a míru zástavby v jejich bezprostředním prostorovém kontextu. Za tímto účelem u dosud nezapočatých projektů zpracovávat objemové studie prověřující dopady zástavby tohoto území na OUV části 001 a její vyvážené užívání. Na těchto podkladech zpřesňovat regulační limity dosud nespécifikované zástavby. Zpracovávat závazné regulační plány pro tuto oblast. S respektem k formě zástavby v bezprostředním prostorovém kontextu je třeba přistupovat i k přestavbám účelových staveb s železnicí spojených. RC 2, RC 9, RC 11, RC 13;*

RC 32 *Ochrana bydlení HC 1, HC 2 Bránit úbytku stálých obyvatel části 001a usilovat o pestrost struktury stálého obyvatelstva z hlediska věkového, rodinného stavu i sociálního, a usilovat o zvyšování jejich QOL. (Ubývání stálých obyvatel části 001 a její transformace na ghetto pro turisty, administrativu a obchod, event. málo početnou skupinu movitých obyvatel, zmrtnělé po část roku, resp. dne, představuje oslabování jedné ze základních funkcí města a ztrátu funkční i stavební autenticity historického bytového fondu, což je v rozporu se zájmy Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a Mezinárodních prováděcích pravidel k ní.)*

RC 33 *Ochrana objektů s etickou a bytovou funkcí před nevhodnou transformací stavebního fondu HC 1 Trvale sledovat a čelit tlaku na transformaci historického stavebního fondu části 001 v důsledku trendu ke koncentraci komerčních aktivit a administrativy a hotelových kapacit a s ní souvisejícímu úbytku stálých obyvatel a každodenních a enormních přesunů za*

zaměstnáním v důsledku kumulace pracovních příležitostí v části 001. Tyto pohyby s sebou také nesou vysoké riziko přetěžování části 001 povrchovou dopravou v klidu i v pohybu, což udržení OUV části 001 nijak neprospívá.

RC 34 Zamezení vzniku neadekvátně velkých komerčních center HC 1, Zastavit na území části 001 a v jeho bezprostřední blízkosti stavební koncentraci obchodu a služeb do dalších nových velkých obchodních center ovlivňujících spíše negativně svým konkurenčním tlakem existenci i pestrost menších komerčních zařízení, což má negativní důsledky pro parter domů a vitalitu některých veřejných prostor.

RC 35, Dopravní zátěž HC 1, HC 2, Snižování dopravní zátěže části 001. Zajistit kvalitní a atraktivní alternativy k individuální automobilové dopravě ke snížení zátěže IAD.

Připomínka č. 3

Požadujeme uvedení aktualizace ZÚR do souladu s mezinárodními právními závazky České republiky dle Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, Evropské úmluvy o krajině (č. 13/2005 Sbírký mezinárodních smluv), Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy (č. 99/2000 Sbírký mezinárodních smluv), Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy (č. 73/2000 Sbírký mezinárodních smluv).

Odůvodnění: Mezinárodní úmluvy jsou závazné, není možné vydat opatření obecné povahy, které je s nimi v rozporu.

Připomínka č. 4

Požadujeme zachování či zpřesnění podmínek pro transformační území a rozvojové a specifické osy a oblasti - zachování dle platných ZÚR či další doplnění podmínek pro následné rozhodování o změnách území a úkolů pro podrobnější ÚPD, např. T/6 Masarykovo nádraží.

Odůvodnění:

Oslabování požadavků zejména na podrobnější územně plánovací dokumentaci ve vymezených rozvojových a specifických osách a oblastech a transformačních územích je problematická z mnoha důvodů. Napříkladu T/6 Masarykovo nádraží mizí v podmínkách pro následné rozhodování o změnách v území mj. a) doplnění celoměstského centra o polyfunkční území bez umístění velkých monofunkčních objektů a je nahrazeno slovy "území se smíšeným využitím". Navrhovaná změna dovolí, aby plánovaná výstavba neodpovídala funkčnímu a prostorovému charakteru okolní zástavby.

Změny v aktualizaci ZÚR jsou tak zásadní, že ve výsledku ZÚR v přístupu k transformačním územím a rozvojovým oblastem a osám neplní svoji roli a jsou tak v rozporu s vyhláškou č. 500/2006 na obsah ZÚR i s PÚR, mj. s čl. 14a Ochrana kulturních a civilizačních hodnot, i cíli a úkoly územního plánování dle stavebního zákona. Kromě skutečnosti, že ZÚR musí být v souladu s právními předpisy a nadřazenou PÚR, je zde vhodné znovu upozornit, že ZÚR slouží

i pro rozhodování v území. Dosud platné znění ZÚR výše uvedené splňuje, což se mnohokrát prokázalo v situacích, kdy konkrétně a jasně formulované požadavky na ochranu a rozvoj kulturních, přírodních a civilizačních hodnot celého města či centra nebo specifické požadavky na jednotlivá, ZÚR vymezená, transformační území byly podrobnější než podstatně obecnější regulativy Územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy. V tomto ohledu by aktualizace č. 5 ZÚR měla buď přinášet pouze minimální změny, anebo dále doplňovat a zpřesňovat tyto požadavky. Je naprosto nepochopitelné, proč některé body týkající se transformačních území či celé části kapitol mizí, když již byly přechovými aktualizacemi kodifikovány a obstály i před soudními přezkumy ZÚR.

Připomínka č. 5

Požadujeme v kapitolách 1 Oblast celoměstského centra a 2 Priority územního plánování Prahy zachovat požadavky a úkoly dle platných ZÚR, zejména v částech: „2.4. Ochrana kulturních, přírodních a civilizačních hodnot“ a „Úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci“ v plném znění.

Odůvodnění:

Jedním z hlavních úkolů ZÚR je *upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje kulturních, přírodních a civilizačních hodnot území kraje*. (vyhláška č. 500/2006 Sb.), definice kulturních, přírodních a civilizačních hodnot Prahy a stanovení požadavků na jejich ochranu je nutnou podmínkou k naplnění požadavku vyhlášky. Platné znění ZÚR tento bod naplňují v kapitolách „2.4.1. Ochrana kulturních, přírodních a civilizačních hodnot“ a „Úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci, kde jsou konkrétní požadavky. Při vynechání těchto částí, ZÚR neplní svoji roli a nesplňují požadavky dané vyhláškou. Proto požadujeme tyto pasáže i v aktualizaci ZÚR ponechat, zvláště s ohledem na skutečnost, že ZÚR jsou také závazným podkladem pro rozhodování v území.

Připomínka č. 6

V kapitole *Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje* požadujeme zachování znění kapitol dle platných ZÚR: 8.2.1 *Upřesnění prostorových podmínek*, 8.2.2 *Upřesnění podmínek způsobu využití území*, 8.2.3 *Další podmínky pro Památkovou rezervaci v hlavním městě Praze (PPR) a ostatní památkové rezervace i památkové zóny*, 8.4 *Upřesnění podmínek ochrany civilizačních hodnot*

Odůvodnění: Kapitola *Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje* upřesnění podmínek neobsahuje. Výše uvedené kapitoly platných ZÚR je obsahují, požadujeme jejich zachování. Viz odůvodnění předchozího bodu.

Připomínka č. 7

Požadujeme v kapitole D1) Urbanistická koncepce ploch a koridorů v měřítku kraje zachovat či dále zpřesnit formulaci dle platných ZÚR f) *vytvořit podmínky pro polycentrický*

rozvoj města a rozvíjet významná centra s podílem celoměstských funkcí – Dejvice, Nové Butovice, Palmovka, Opatov a Pankrác.

Odůvodnění: Formulace v aktualizaci ZÚR: f) *vytvoření podmínek pro polycentrický rozvoj souvislého zastavitelného území a na rozvíjení významných subcenter* je bezzubá. ZÚR musí jasně pojmenovávat, o která centra se jedná a jakým způsobem se mají rozvíjet. Výše uvedená obecná floskule polycentrický rozvoj rozhodně nezaručí.

Připomínka č. 8

Požadujeme v kapitole D1) Urbanistická koncepce ploch a koridorů v měřítku kraje zachovat formulaci i) nenavrhování nových velkokapacitních obchodně-společenských objektů plošného charakteru a na zamezení rozsáhlé přestavby stávající zástavby do podoby těchto objektů.

Odůvodnění: Právní výklad pojmu “zvážit” umožní naprosto cokoli. S ohledem na udržitelný rozvoj území je nutné trvat na jasném pojmu “nenavrhovat”.

Připomínka č. 9

Požadujeme v kapitole D1) Urbanistická koncepce ploch a koridorů v měřítku kraje zachování formulace dle platných ZÚR t) vytvoření podmínek pro ochranu prostorové scény města, zejména se zřetelem na pohledově exponovaná území viditelná z historického centra města a jeho ochranného pásma.

Odůvodnění: V aktualizaci vypadává “a jeho ochranného pásma”. Formulace v platných ZÚR, která ochranné pásmo zahrnuje, vychází z požadavků ochrany kulturních hodnot Památkové rezervace v hl. m. Praze a mezinárodních závazků plynoucích ze zařazení PPR na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

B. PŘIPOMÍNKY KE KONCEPCI ZELENĚ A EKOLOGICKÝM PRIORITÁM

Připomínka č. 10

Do kapitoly 2 Priority územního plánování Prahy požadujeme doplnit odstavec: „Zvyšovat podíl zeleně a spojovat ji do uceleného systému.“

Odůvodnění: Územní priorita „Zvyšovat podíl zeleně a spojovat ji do uceleného systému“ je obsažena v platných ZÚR a je nepochopitelné, proč by neměla být v ZÚR i po aktualizaci – je to územní priorita na úrovni kraje a je nutná pro ekologickou stabilitu území kraje. Patří zároveň mezi součást implementace Strategie adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu do závazných regulativů metropole (viz Připomínka č. 1).

Připomínka č. 11

Nesouhlasíme s tím, že se ve znění ZÚR po aktualizaci neparcuje s celoměstským systémem

zeleně. Požadujeme doplnění CSZ do AZUR včetně jeho grafického vymezení, stanovení úkolů pro podrobnější územně plánovací dokumentaci a konkrétních podmínek pro rozhodování v území zaručujících, aby funkčnost CSZ nebyla narušena, zejména že nedojde k významnému úbytku veřejně přístupných ploch zeleně v posuzované lokalitě.

Odůvodnění: Celoměstský systém zeleně má ve městě důležitý význam, celý tento systém nelze nahradit parky. Na území města je vymezen celoměstský systém zeleně (CSZ) s cílem vytvořit a chránit ucelenou soustavu nezastavitelných ploch zeleně: a) v zastavitelném území je CSZ založen zpravidla na stávajících vegetačních prvcích na rostlém terénu. Žadoucí je jejich vzájemné propojování. b) v nezastavitelném území je CSZ založen na plošně spojitým systému vegetačních prvků na rostlém terénu, využívajícím a doplňujícím stávající hodnotné prvky zeleně.

Připomínka č. 12

Požadujeme, aby byl územní systém ekologické stability vymezen jako VPO.

Odůvodnění:

Nevymezení ÚSES jako VPO zpochybňuje smysl vymezení tohoto systému, který umožňuje v případě potřeby ve veřejném zájmu pozemky v krajním případě vyvlastnit, rozhodnutí o zahájení či nezahájení procesu vyvlastnění je v rukou samosprávy, je tedy na její zodpovědnosti, jak konkrétní případ posoudí. ZÚR by rozhodně neměly realizaci veřejně prospěšných opatření bránit či ji komplikovat.

Připomínka č. 13

Požadujeme, aby byl v aktualizaci ZÚR zpracován ÚSES nadregionální a regionální úrovně jako hierarchicky a lokálně diferencovaný systém – tj. aby byly u jednotlivých skladebných prvků stanoveny cílové vlastnosti a úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci. Shodné plošné požadavky na celý systém ÚSES jsou naprosto nedostatečným řešením problematiky ÚSES.

Odůvodnění:

ÚSES byl jednou z nejkritizovanějších částí předchozích aktualizací ZÚR. Současnou aktualizací předkládané vymezení ÚSES s plošnými požadavky na všechny jeho prvky je naprosto nedostatečné. Plošné vymezení požadavků neodpovídá různým místním podmínkám, různým požadavkům vyplývajícím z druhu prvku a jeho hierarchie v systému a z konkrétních specifických lokálních podmínek. Takto plošné vymezení systému ÚSES je pouze formálně splnění povinnosti jeho vymezení, ale reálně je ÚSES na mnoha místech nefunkční – tj. je pouze formálně někde zakreslen, ale na realitu to nemá vliv. Aby byl funkční, musí být požadavky lokálně diferencovány. Způsob řešení ÚSES v AZÚR způsobí značné problémy při vymezení v podrobnější územně plánovací dokumentaci, kde bude jeho konkrétní řešení limitováno obsahem ZÚR. Výsledkem budou obdobné problémy znemožňující vhodné řešení problematiky ÚSES v ÚP jako při předchozích aktualizacích, způsobující v realitě nefunkčnost systému na mnoha místech.

C. PŘIPOMÍNKY K DOPRAVNÍ KONCEPCI AZÚR

Připomínka č. 14

Požadujeme, aby byla v ZÚR i po aktualizaci zachována formulace dle platných ZÚR: „vyřešit dopravní obsluhu území při preferování dopravy hromadné“.

Odůvodnění: V aktualizaci dochází k vypuštění formulace „při preferování dopravy hromadné“, což má vliv jak na samotnou koncepci rozvoje v ZÚR a následně v územním (Metropolitním) plánu, tak na posuzování jednotlivých záměrů v území, kdy v tomto ohledu byly ZÚR podrobnější než platný ÚP, to vše v neprospěch udržitelného rozvoje, pro který je preference veřejné dopravy klíčová.

Připomínka č. 15

Z kapitoly *Úkoly pro podrobnější územně plánovací dokumentaci* požadujeme odstranění bodu c) prověřit nezávislou paralelní vodní cestu k plavební komoře Praha-Smíchov novou plavební komorou Praha-Staré Město.

Odůvodnění:

Záměr paralelní vodní cesty považujeme za škodlivý, jak pro životní prostředí obyvatel Prahy, tak za poškozující kulturní hodnoty vnitřního obrazu města - prostoru kulturní krajiny říční nivy i ikonických panoramatických pohledů.

Plavební komoru odmítá jak Praha 1 a Praha 5, tak i hlavní město Praha. Podle samospráv povede stavba nové komory k vyššímu provozu velkých lodí, který je už nyní v centru Prahy nadměrný - stávajícím smíchovským zdymadlem projíždí ročně zhruba 28 tisíc lodí. Vedení města se bojí většího znečištění ovzduší a hluku, stejně jako narušení atmosféry centra města. Městské části se proti záměru neúspěšně odvolaly, poté podaly žalobu ke správnímu soudu. Spor o plavební komoru není k dnešnímu dni ukončen a nemá samozřejmě nic společného s aktualizací ZÚR. Bude-li však tato VPS v ZÚR i po aktualizaci č. 5, bude povinnost ji zanést do nového územního (Metropolitního) plánu. A spory o tento záměr, jehož škodlivost pro udržitelný rozvoj města již byla mnohokrát prokázána, mohou probíhat nanovo.

Připomínka č. 16

Požadujeme bedlivé zvážení možnosti odstranění VPS nová ranvej Letiště Václava Havla – projednání možnosti odstranění této VPS z PÚR během aktualizace a následné odstranění ze ZÚR.

Odůvodnění:

Škodlivost této VPS považujeme za dostatečně prokázanou (viz dále), její ponechání v ZÚR může způsobit situaci, kdy při jejím případném odstranění z Politiky územního rozvoje (PÚR) během aktualizace, dříve než následně dojde k odstranění ze ZÚR a územního (Metropolitního) plánu, bude v mezičase vydáno územní rozhodnutí. Je proto nutné bedlivě

zvážit možnost synchronizace aktualizací PÚR a ZÚR v této věci.

Negativní vlivy nové ranveje Letiště Václava Havla:

hluk – účelové vymezování ochranného hlukového pásma – na jednu stranu se v připomínkách k EIA kritizuje jeho předimenzovanost (což znamená možnost navýšení leteckého provozu nad kapacitu uvedenou v dokumentaci na úkor práv obyvatel na ochranu zdraví a majetku – viz příloha 16 dokumentace), na druhou stranu jeho zmenšování jakoby tak bylo možné zmenšit hluk jako takový; i nižší setrvalá míra hluku mimo vymezené izofony může být škodlivá - účinky setrvalého hluku v nižších hladinách na lidské zdraví; letadla volí i „nepovolené“ vzletové a přistávací trasy; noční zákaz provozu realizovatelný již nyní, bez nové přistávací dráhy;

počet ovlivněných obyvatel – runway posunuta o 1,5 km směrem k centru města; v EIA nesprávné a neúplné počty obyvatel (dokumentace, příloha 5 posudku);

znečištění ovzduší – *Při stanovení cílové provozní kapacity Záměru, resp. hodnocení zatížení prostředí je tedy s ohledem na aktuální legislativu třeba uvažovat i požadové znečištění benzo(a)pyrenem a PM_{2,5} a celkový imisní příspěvek Záměru pro tyto látky, což v celém procesu EIA nebylo zohledněno – podle EIA srov. Studie 2016 překročen limit prachových částic PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrenu; zvyk překračovat realizací záměrů imisní limity „jen trochu“ – v součtu to vede k dlouhodobému vystavování lidí nadlimitnímu zatížení; Úroveň požadového znečištění je tedy možné charakterizovat jako limitní až nevyhovující a poskytující malou až žádnou rezervu pro nové imisní příspěvky ze Záměru - na základě dlouhodobého měření stanice ČHMÚ; v celém procesu EIA nebyl zohledněn nový imisní limit pro PM_{2,5} platný od ledna 2020;*

V rámci celého procesu EIA nebyla zpracována rozptylová studie pro imisní příspěvek benzo(a)pyrenu a PM_{2,5} ze Záměru ze silniční dopravy, plošných automobilových a energetických zdrojů. Výpočet imisních příspěvků ostatních polutantů ze silniční dopravy, plošných automobilových a energetických zdrojů byl v rámci celého procesu EIA proveden pouze zastaralou verzí modelů SYMOS a MEFA, nebyly použité aktualizované emisní faktory a taktéž nebyla reflektována metodika pro zpracování rozptylových studií.

zvýšení dopravní zátěže – *S výjimkou úseků I/7 – I/6 a I/6 – D5 (kde je podíl letiště 22,5%, respektive 12,9%) se na ostatních požadovaných komunikacích pohybuje procentický podíl dopravy letiště na celkovém dopravním proudu kolem 10%. Zatížení silniční sítě hl. m. Prahy dopravou indukovanou letištěm je tedy významné, proto by zájmové území RS pro provoz Záměru mělo zahrnovat celou komunikační síť Prahy. Toto bylo již provedeno u akustického posouzení, kde byl zpracován dodatečný rozbor dopadu vlivu automobilové dopravy indukované provozem Letiště Praha na širší komunikační síť hlavního města Prahy a jeho okolí.*

klimatické závazky – Aktuálně jsou relevantní např. rozsudky soudů v Londýně a Vídni k rozšiřování místních letišť s ohledem na mezinárodní klimatické závazky, zej. stanovené v rámci tzv. Pařížské dohody.

turismus – stanovisko MČ Prahy 1 – už nyní v Praze příliš turistů, další navýšení jde proti snaze vrátit do centra města život, stále obyvatele;

EIA – velmi problematická: nevymezení maximální kapacity provozu (vychází se ze stavu uvedení do provozu, respektive roku 2020); doplňování posudku jeho zpracovatelem; nedostatečné vypořádání připomínek ministerstva životního prostředí a ministerstva zdravotnictví; problematické prodloužení její platnosti v roce 2016 – hodnocené změny v EIA

jsou výrazné (např. změna počtu pojezdových drah, jiný rozsah provozu, zkrácení přistávací dráhy, které znamená nárůst hluku), bylo by potřeba pořídit novou dokumentaci atd. (viz také výše bod ovzduší) – není jasné, jak rozšířené letiště ovlivní životní prostředí.

Připomínka č. 17

Požadujeme variantní vedení severní části metra D (od Hlavního nádraží na sever), nikoli pouze variantu končící na náměstí Republiky, ať již formou koridorů VPS či formou územní rezervy VPS. Také požadujeme vymezení koridoru či rezervy pro variantu metra D souběž s metrem C v úseku Pankrác – Hlavní nádraží.

Odůvodnění:

Nepovažujeme variantu metra D náměstí Republiky za dostatečně prověřenou jako jedinou možnou, proto je vhodné, aby další zvažované varianty v ZÚR byly obsaženy minimálně jako územní rezervy, a tím bylo umožněno jejich další prověřování a posuzování bez nutnosti čekat na další aktualizaci ZÚR se zanesením těchto koridorů či rezerv.

Připomínka č. 18

Požadujeme zachování plochy pro VPS 600/Z/52 autobusové nádraží Písnice.

Odůvodnění: Nesouhlasíme se zrušením této plochy. Autobusové nádraží v Písnici má snížit počet meziměstských a příměstských autobusů, které obsluhují jižní a jihovýchodní okolí Prahy a spojují Prahu s Jihočeským krajem. MČ Praha 11 dlouhodobě ukazuje na potřebu umístění dopravního terminálu mimo její území. Současné umístění terminálů na Opatově, Hájích a Roztylech je problematické, neboť přivádí dopravu do center zastavěného území. MČ Praha 11 počítala s tím, že autobusové nádraží Písnice převezme část dopravní kapacity, která zatěžuje Jižní Město.

Připomínka č. 19

Požadujeme zrušení vymezení nové VPS 910/600/Z/26 Vestecká spojka.

Odůvodnění: Nesouhlasíme s nově vymezenou VPS. VPS Vestecká spojka bude mít výrazný negativní vliv na kvalitu života i zdraví obyvatel Jižního Města, prochází územím, které slouží jako jejich rekreační zázemí.

D. FORMÁLNÍ PŘIPOMÍNKY

Připomínka č. 20

Požadujeme, aby ZÚR po aktualizaci č. 5 zachovaly či dále zpřesňovaly obsahovou hodnotu grafické části výroku platných ZÚR a neredukovaly grafickou část výroku ZÚR.

Odůvodnění:

Aktualizace ZÚR včetně grafické části výroku musí zachovávat či zpřesňovat jednotlivé prvky platných ZÚR, a tím zvyšovat jednoznačnost výkladu. ZÚR musí přesně a jednoznačně

popisovat úkoly pro podrobně plánovací dokumentaci (včetně jejich grafického vymezení) a především, protože jsou používány i pro rozhodování v území, jasně formulovat pravidla pro toto rozhodování (opět včetně grafického vymezení).

Připomínka č. 21

Upozorňujeme, že nelze v dokumentu pro jakoukoli zeleň používat termín „park“.

Odůvodnění: Použitím termínu „park“ dochází ke zmatení významu, které může vést k nejednoznačnému právnímu výkladu předpisu.

Připomínka č. 22

Požadujeme termín „přiměřená hustota osídlení“ z aktualizace ZÚR odstranit.

Odůvodnění: Termín „přiměřená hustota osídlení“ není nikde definován a je zavádějící. Termíny v dokumentech, podle kterých je se třeba řídit při územním plánování, musí být jednoznačně určeny, aby nemohlo dojít k rozdílnému výkladu.

ZÁVĚR

Návrh aktualizace č. 5 ZÚR je natolik rozsáhlý a natolik mění platné ZÚR včetně základní koncepce uspořádání území, že vzbuzuje pochybnosti, jestli se jedná o aktualizaci ZÚR anebo o pořízení zcela nových ZÚR. Tato radikální aktualizace není jako celek ani v jednotlivých bodech dostatečně věcně odůvodněna. Potenciální soudní přezkum tak může vzhledem k radikálnosti změn a nedostatečnosti odůvodnění, zrušit celou aktualizaci ZÚR či většinu jejích částí.

Radikálnost změn aktualizace ZÚR může značně zkomplikovat průběh projednávání s dotčenými orgány státní správy (DOSS), městskými částmi (MČ) i veřejností, požadavky vzešlé z tohoto projednávání prodlouží proces pořizování aktualizace a výsledná podoba aktualizace je velmi nejistá – ta bude jistá až ve chvíli, kdy bude aktualizace schválena a vstoupí v platnost. Nejistota ohledně výsledné podoby ZÚR i termínu schválení aktualizace, může mít dopad i na pořizování Metropolitního plánu (MPP), který musí být se ZÚR v souladu.

O návrhu Metropolitního plánu probíhá společné jednání - Metropolitní plán by tedy měl být v souladu s platnými ZÚR, na což upozorňovaly mnohé připomínky DOSS, MČ i veřejnosti. Jak bude řešena situace, kdy budou připomínky žádající uvedení MPP do souladu se ZÚR vypořádány jako odůvodněné, MPP bude muset být uveden do souladu s platnými ZÚR a následně bude schválena radikální aktualizace ZÚR? MPP bude muset být uveden do souladu se ZÚR po aktualizaci, což ovšem způsobí, že výsledná podoba MPP bude v rozporu s požadavky DOSS i MČ k MPP, které často vycházely z předchozími aktualizacemi ZÚR již kodifikované koncepce uspořádání území a ochrany a rozvoje hodnot.

ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ

Aktualizace ZÚR č. 5 výrazně oslabuje ochranu přírodních, kulturních a civilizačních hodnot hl. m. Prahy, zpochybňuje již kodifikované a soudními přezkumy uznané ZÚR v aktualizaci 1-4, komplikuje možnost realizovat některé klíčové stavby technické a dopravní infrastruktury, zatímco jiné infrastrukturní stavby, jejichž potřebnost a smysluplnost byla mnohokrát zpochybněna, umožňují (plavební komora, stavby pro individuální automobilovou dopravu – vnitřní městský okruh i jednotlivé radiály). Aktualizace ZÚR č. 5 zpochybňuje celoměstskou koncepci rozvoje dle platných ZÚR, je v rozporu s přijatými městskými strategiemi, a ve výsledku tak naprosto rezignuje na svou roli závazného dokumentu řešícího udržitelný rozvoj území na celoměstské úrovni.

POŽADUJEME PROTO VÝRAZNÉ PŘEPRACOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÉ AKTUALIZACE ZÚR TAK, ABY VÝSLEDNÉ ZNĚNÍ PLNILO SVOJI ÚLOHU ZÁVAZNÉHO DOKUMENTU CHRÁNÍCÍHO PŘÍRODNÍ, KULTURNÍ A CIVILIZAČNÍ HODNOTY A URČUJÍCÍ TRVALE UDRŽITELNOU KONCEPCI ROZVOJE.